

Bruxelles, 9. rujna 2025.
(OR. en)

12651/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0258 (COD)**

**GAF 24
FIN 1055
ECOFIN 1144
CADREFIN 183
CODEC 1233**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 462 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2028. – 2034. (program „Periklo V”) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2021/840

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 462 final.

Priloženo: COM(2025) 462 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.9.2025.
COM(2025) 462 final

2025/0258 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od
krivotvorenja za razdoblje 2028. – 2034. (program „Periklo V”) i stavljanju izvan snage
Uredbe (EU) 2021/840**

{SWD(2025) 253 final}

OBRAZLOŽENJE

KONTEKST PRIJEDLOGA

- **Razlozi i ciljevi**

Euro, jedinstvena valuta Unije, od ključne je važnosti za Europu i njegov integritet treba štititi u svim njegovim aspektima. Prijetnja krivotvorenja i dalje je velika. Iako je prosječan broj krivotvorenih euro novčanica otkrivenih na godišnjoj razini i dalje pod kontrolom, potreban je stalan oprez, o čemu svjedoči sve veća dostupnost visokokvalitetnih krivotvorenih eura i sigurnosnih obilježja na internetu/darknetu, pojava novčanica s izmijenjenim dizajnom i postojanje žarišta krivotvorenja, npr. u Turskoj i Kini. Osim toga, gotov novac u eurima i dalje se u velikoj mjeri upotrebljava u EU-u uz elektronička sredstva plaćanja i stoga je potrebna stalna zaštita od krivotvorenja te jedinstvene valute. Krivotvorenjem eura nanosi se šteta građanima i poduzećima, kojima se krivotvoreni novac ne nadoknađuje, čak ni kad je primljen u dobroj vjeri. Općenito, to utječe na njegov status zakonskog sredstva plaćanja i povjerenje građana i poduzeća u autentične novčanice i kovanice eura.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike**

Otkad je uveden kao jedinstvena valuta euro treba štititi od krivotvorenja na razini EU-a i u tu svrhu provoditi poseban program. Postojeći program „Periklo IV” posebno je namijenjen zaštiti novčanica i kovanica eura od krivotvorenja, a uspostavljen je Uredbom (EU) 2021/840 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021.¹.

„Periklo IV” je zbog svojeg posebnog transnacionalnog i višedisciplinskog² pristupa i usmjerenosti na izgradnju kapaciteta za zaštitu eura jedinstven na razini programa EU-a. Kako proizlazi iz kontinuiranog ocjenjivanja u godišnjim izvješćima o programu, komplementaran je s *Instrumentom za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX)*, koji se najčešće koristi kao pomoć u pregovorima o pristupanju, te Fondom za unutarnju sigurnost – policija³, čiji je cilj sprečavanje kaznenih djela i općenito borba protiv kriminala. Otkako je krivotvorenje valuta uključeno u prioritete operativnog akcijskog plana EMPACT-a⁴, Komisija blisko surađuje s koordinatorom EMPACT-a kako bi se maksimalno povećala komplementarnost tih dvaju izvora financiranja. S obzirom na njegovu specijalizaciju i interdisciplinarnost, program „Periklo” preuzima inicijativu u području osposobljavanja i izgradnje kapaciteta, a EMPACT svoje aktivnosti usmjerava na operativnu potporu tijelima kaznenog progona.

¹ Uredba (EU) 2021/840 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo IV”) (SL L 103, 5.4.2021., str. 1.). Tom je uredbom stavljena izvan snage Uredba (EU) br. 331/2014.

² Policija, pravosudna tijela, nacionalne središnje banke, laboratoriji za tehničku analizu, kovnice, relevantni privatni dionici i znanstvene institucije mogu sudjelovati u djelovanjima programa „Periklo IV”.

³ Uredba (EU) 2021/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost (SL L 251, 15.7.2021., str. 94.).

⁴ EMPACT (Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela) je inicijativa u području sigurnosti koju su pokrenule države članice EU-a radi utvrđivanja, određivanja prioriteta i uklanjanja prijetnji organiziranog i teškog međunarodnog kriminala. EMPACT je 2021. postao trajni instrument u skladu sa zaključcima Vijeća o trajnom nastavku ciklusa politika EU-a za borbu protiv organiziranog i teškog međunarodnog kriminala. Bugarska je država članica koja koordinira prioritet EMPACT-a koji obuhvaća „kaznena djela u području intelektualnog vlasništva te krivotvorenja robe i valuta”.

Ovaj zakonodavni prijedlog odnosi se na inicijativu za nastavak programa Periklo i nakon 2027.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Sprečavanje i borba protiv krivotvorenja i s njim povezanih prijevara pomažu čuvati integritet eura, čime se jača povjerenje građana i poduzeća u autentičnost eura i tako doprinosi osiguravanju djelotvornog funkcioniranja eura, zaštiti fiskalne i financijske stabilnosti u EU-u i poticanju međunarodne upotrebe jedinstvene valute Unije za trgovinu, financijske usluge i ulaganja.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Zakonodavstvo Unije o zaštiti eura od krivotvorenja pripada u područje primjene članka 133. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Tom odredbom predviđeno je da Europski parlament i Vijeće, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, nakon savjetovanja s Europskom središnjom bankom, utvrđuju mjere potrebne za upotrebu eura kao jedinstvene valute. Kao i u prethodnim izdanjima programa, primjena programa „Periklo V” proširit će se na države članice čija valuta nije euro putem prijedloga usporedne uredbe Vijeća na temelju članka 352. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s člankom 5. stavkom 3. UFEU-a načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se u područjima koja su u isključivoj nadležnosti Unije. U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (c) UFEU-a EU ima isključivu nadležnost za utvrđivanje mjera koje su potrebne za upotrebu eura kao jedinstvene valute za države članice čija je valuta euro. U tom području djelovanje država članica europodručja nije moguće i stoga se načelo supsidijarnosti ne primjenjuje.

- **Proporcionalnost**

Predložena uredba nužna je, prikladna i odgovarajuća za postizanje željenog ishoda. Njome se predlaže učinkovito jačanje suradnje među državama članicama i između Komisije i država članica, bez ograničavanja kapaciteta država članica za zaštitu eura od krivotvorenja. Djelovanje na razini Unije opravdano je s obzirom na to da jasno pomaže državama članicama u zajedničkoj zaštiti eura i potiče primjenu zajedničkih struktura Unije kako bi se poboljšala suradnja i razmjena informacija među nadležnim tijelima.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi je instrument uredba, u skladu s Uredbom (EU) 2021/840 o uspostavi programa „Periklo IV”. Pokazalo se da se uredbom osigurava potrebna pravna sigurnost za učinkovitu zaštitu eura od krivotvorenja, koja se ne bi mogla postići drugim pravnim instrumentima.

Primjena programa „Periklo” proširit će se na države članice čija valuta nije euro prijedlogom usporedne uredbe Vijeća u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2021/1696,

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Retrospektivne evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Evaluacija programa „Periklo IV” na sredini programskog razdoblja provedena je 2024. u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/840. U evaluaciji je zaključeno da program „Periklo IV” postiže svoj cilj, odnosno doprinosi sprečavanju i borbi protiv krivotvorenja eura, čime se čuva integritet euronovčanica i eurokovanica.

Program je općenito **djelotvoran** u poboljšanju razmjene informacija, tehničkih vještina, institucionalnih okvira i operativnih kapaciteta za borbu protiv krivotvorenja eura, kako u državama članicama EU-a tako i u trećim zemljama. Olakšao je umrežavanje i suradnju u istragama, što je dovelo do znatnih postignuća, kao što su istrage koje su rezultirale zapljenama krivotvorenih eura i razbijenim zločinačkim organizacijama.

Tehničko osposobljavanje, seminari, razmjene osoblja i studije provedeni u okviru Programa doprinijeli su mjerama koje su poduzele države članice, posebno u slučajevima ograničenih nacionalnih sredstava. Stoga je program „Periklo IV” dosad **učinkovito** koristio resurse za postizanje svojih ostvarenja, rezultata i učinaka. Iako su u usporedbi sa sličnim programima troškovi upravljanja relativno visoki, to je uglavnom posljedica ograničenog ukupnog proračuna Programa. Osim toga, ukupni udio tih troškova smanjuje se zahvaljujući digitalizaciji, što upućuje na cjelokupno povećanje učinkovitosti. Službe Komisije vrlo su uključene u koordinaciju i provedbu djelovanja, primjerice tako što predsjedaju sastancima Stručne skupine u području krivotvorenja eura (ECEG), čime se osigurava prihvaćenost i djelotvorno praćenje programa u državama članicama. Generacija programa „Periklo IV” prolazi postupak evaluacije na sredini razdoblja i *ex post* evaluacije, iako je, s obzirom na to da je riječ o malom programu s visokim stupnjem kontinuiteta tijekom više programskih razdoblja, pitanje proporcionalnosti dvaju zahtjeva za evaluaciju po ciklusu financiranja u odnosu na ukupni proračun dovelo do prijedloga da se za sljedeću generaciju programa jedna ili dvije evaluacije zamijene izvješćem o provedbi.

Osim toga, utvrđeno je da je Program **komplementaran i usklađen** u odnosu na inicijative drugih institucija Unije kao što su ESB i Europol. Inicijative država članica ograničenog su opsega, a Program ih nadopunjuje jer omogućuje multinacionalna i multidisciplinarna djelovanja kojima se pruža stručno znanje i potiče uspostavljanje odnosa među državama članicama i s trećim zemljama. Program pruža znatnu **dodanu vrijednost EU-a** uspostavom i poboljšanjem odnosa i suradnje među državama članicama, s trećim zemljama, institucijama Unije i međunarodnim organizacijama, koji nadilaze mogućnosti pojedinačnih nacionalnih tijela.

Program „Periklo IV” i dalje je vrlo **relevantan** i prilagodio se novim prijetnjama. Treba stalno biti na oprezu kako bi se suzbile nove prijetnje krivotvorenja i osiguralo da broj otkrivenih krivotvorenih eura ostane pod kontrolom i na niskim razinama: rizik koji predstavlja krivotvoreni novac postojat će sve dok se koristi gotovina. Aktualne prijetnje koje će se u okviru budućeg programa morati rješavati uključuju distribuciju krivotvorina i visokokvalitetnih komponenti na internetu/darknetu te suzbijanje cirkulacije novčanica koje se koriste pri snimanju filmova (*movie money*) i lažnih novčanica (*prop copy*). Uključuju i potencijalne prijetnje povezane s budućim digitalnim eurom i utjecajem umjetne inteligencije na izradu i identifikaciju krivotvorenih valuta. Na kraju, evaluacija je pokazala da se

Programom nastoji osigurati dugoročna **održivost** rezultata i budući napredak u ostvarivanju njegovih ciljeva prijenosom znanja u okviru daljnjih mjera i kontinuiranom potporom iz Programa. Dionici upozoravaju na nove prijetnje i određeni stupanj fluktuacije osoblja u nadležnim nacionalnim tijelima te naglašavaju potrebu za ponavljanjem osposobljavanja svake dvije do tri godine, što potvrđuje važnost nastavka programa sa sličnim područjem primjene.

- **Savjetovanja s dionicima**

Prije prijedloga za programe EU-a u okviru sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira provedeno je sedam javnih savjetovanja⁵, osobito o financiranju jedinstvenog tržišta sredstvima EU-a i suradnji među nacionalnim tijelima; financijskim sredstvima EU-a za konkurentnost; ili provedbi financiranja EU-a s državama članicama i regijama. Savjetovanja su bila namijenjena širokom krugu dionika, uključujući građane, poduzeća, MSP-ove, javna tijela, primatelje sredstava EU-a, organizacije civilnog društva, akademsku zajednicu i međunarodne dionike.

Ta savjetovanja potvrđuju potrebu za racionaliziranim ulaganjima u konkurentnost EU-a i jedinstveno tržište na razini EU-a, među ostalim suradnjom među nacionalnim upravama. Pokazuju da se ključni dionici u velikoj mjeri slažu da se jedinstveno tržište jača optimizacijom tehničkih i administrativnih kapaciteta za države članice; da su nacionalna tijela, građani, potrošači i poduzeća osnaženi otklanjanjem određenih nedostataka u znanju i podacima; ili da su rješavanje pitanja na transnacionalnoj razini i olakšavanje prekogranične suradnje područja s jasnom dodanom vrijednošću EU-a.

- **Procjena učinka**

U skladu sa zahtjevima Financijske uredbe EU-a⁶ i smjernicama za bolju regulativu⁷, programi kojima se osigurava kontinuitet u pogledu sadržaja i strukture ili koji imaju relativno mali proračun ne moraju imati procjenu učinka, već se provodi *ex ante* evaluacija u obliku radnog dokumenta službi Komisije. *Ex ante* evaluacija SWD (SWD(...)) uz ovaj Prijedlog u skladu je sa zahtjevima za bolju regulativu. U njoj je ocijenjeno da bi nastavak programa „Periklo” osigurao njegovu kontinuiranu djelotvornost pri zaštiti eura od krivotvorenja i s njim povezanih prijevara, osobito tako što će se osigurati ciljana izravna djelovanja Komisije kojima se dopunjuju djelovanja država članica, te da bi se održali dugotrajni učinci programa kako je potvrđeno u njegovoj evaluaciji na sredini programskog razdoblja. Visoka razina dodane vrijednosti EU-a programa proizlazi iz njegova jedinstvenog fokusa, koji se odražava u njegovoj pravnoj osnovi u članku 133. UFEU-a, zbog čega se, zajedno s njegovom transnacionalnosti i multidisciplinarnosti, izdvaja u odnosu na druge programe EU-a i nacionalne načine djelovanja. Osim toga, s obzirom na to da je Komisija zadužena i za izravno upravljanje programom i za osmišljavanje i provedbu politike i zakonodavstva EU-a za zaštitu eura, ona jamči djelotvorno ostvarenje ciljeva programa jer povezuje zakonodavstvo i politiku s provedbom programa.

⁵ Vidjeti sljedeću poveznicu: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14525-Sljedeci-dugorocni-proracun-EU-a-VFO-Financijska-sredstva-EU-a-za-jedinstveno-trziste-i-suradnju-me%C4%91u-nacionalnim-tijelima_hr

⁶ Europska komisija: Glavna uprava za proračun, *Financijska uredba koja se primjenjuje na opći proračun Unije (preinaka)*, Ured za publikacije Europske unije, 2024., <https://data.europa.eu/doi/10.2761/686790>

⁷ SWD(2021) 305 final

Nastavak postojećeg programa uz povećana financijska sredstva osigurao bi njegovu kontinuiranu djelotvornost, među ostalim tako što će se osigurati ciljana izravna djelovanja Komisije kojima se dopunjuju djelovanja država članica, te bi se održali dugotrajni učinci programa kako je potvrđeno u njegovoj evaluaciji na sredini programskog razdoblja. Povećanje proračuna vjerojatno bi za posljedicu imalo povećani broj provedenih djelovanja i povećani broj sudionika u djelovanju u odnosu na programsko razdoblje programa „Periklo IV”. Time bi se osiguralo ispunjavanje ciljeva Programa zaštitom eura od krivotvorenja i prijevara povezanih s njim, osiguravanjem ažuriranog okvira za otkrivanje krivotvorenja eura, prilagodbom predstojećim i novim prijetnjama te uspostavom i održavanjem učinkovite i dobro osposobljene mreže stručnjaka za borbu protiv krivotvorenja.

- **Pojednostavnjenje**

Financijska provedba programa „Periklo” dodatno će se pojednostavniti povećanom upotrebom pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova za bespovratna sredstva, čime bi se smanjilo administrativno opterećenje za podnositelje zahtjeva za program.

- **Temeljna prava**

Prijedlog je u skladu s vrijednostima Unije iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji i temeljnim pravima iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) jer su ciljevi predložene inicijative povezani s promicanjem temeljnih prava i primjenom Povelje te ih poštuje. Primjerice, Prijedlogom se promiče sloboda poduzetništva tako što se jamči sigurna upotreba jedinstvene valute Unije kao načina plaćanja.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Europska komisija predlaže da se dodijeli indikativna financijska omotnica u iznosu od 7 000 000 EUR (u tekućim cijenama) za program za razdoblje 2028. – 2034.⁸ Detaljni procijenjeni financijski učinak ovog Prijedloga predstavljen je u priloženom zakonodavnom financijskom izvještaju.

2025/0258 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2028. – 2034. (program „Periklo V”) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2021/840

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 133.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

⁸ Umetnuti upućivanje kada bude dostupno.

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke⁹,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Unija i države članice postavile su sebi za cilj utvrđivanje mjera potrebnih za upotrebu eura kao jedinstvene valute. Te mjere uključuju zaštitu eura od krivotvorenja i s njim povezanih prijevара, čime se jača povjerenje građana i poduzeća u autentičnost eura i tako doprinosi osiguravanju djelotvornog funkcioniranja eura, zaštiti fiskalne i financijske stabilnosti u Uniji i poticanju međunarodne upotrebe eura za trgovinu, financijske usluge i ulaganja.
- (2) Uredbom Vijeća (EZ) br. 1338/2001¹⁰ predviđa se razmjena informacija, suradnja i uzajamna pomoć te se tako uspostavlja usklađen okvir za zaštitu eura. Učinci te uredbe prošireni su Uredbom Vijeća (EZ) br. 1339/2001¹¹ na države članice koje nisu prihvatile euro kao svoju jedinstvenu valutu kako bi se omogućila jednakovrijedna razina zaštite eura u cijeloj Uniji.
- (3) Prijašnja podrška takvim djelovanjima, putem odluka Vijeća 2001/923/EZ¹² i 2001/924/EZ¹³, kojima je uspostavljen prvi program „Periklo” i koje su kasnije izmijenjene i proširene odlukama Vijeća 2006/75/EZ, 2006/76/EZ, 2006/849/EZ i 2006/850/EZ te uredbama (EU) br. 331/2014¹⁴ i (EU) 2021/840 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵, ojačala je djelovanje Unije i država članica u području zaštite eura od krivotvorenja. Tim različitim aktima program „Periklo” uspješno je pridonio osiguravanju zaštite eura od krivotvorenja.
- (4) U tom je pogledu Komisija u Komunikaciji o rezultatima evaluacije programa „Periklo IV” na sredini programskog razdoblja¹⁶ zaključila da je postojeća struktura provedbe programa „Periklo IV” uglavnom djelotvorna, učinkovita i održiva te da se i dalje može prilagoditi novim prijetnjama. Program „Periklo IV” otklanja kritične

⁹ SL C , , ELI: str. .

¹⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 1338/2001 od 28. lipnja 2001. o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja (SL L 181, 4.7.2001., str. 6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1338/oj>).

¹¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1339/2001 od 28. lipnja 2001. o proširenju učinaka Uredbe (EZ) br. 1338/2001 o propisivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja na one države članice koje nisu prihvatile euro kao svoju jedinstvenu valutu (SL L 181, 4.7.2001., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1338/oj>).

¹² Odluka Vijeća 2001/923/EZ od 17. prosinca 2001. o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo”) (SL L 339, 21.12.2001., str. 50., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/923/oj>).

¹³ Odluka Vijeća 2001/924/EZ od 17. prosinca 2001. o proširenju učinaka Odluke o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo”) na države članice koje nisu usvojile euro kao jedinstvenu valutu (SL L 339, 21.12.2001., str. 55., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/924/oj>).

¹⁴ Uredba (EU) br. 331/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo 2020.”) i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/923/EZ, 2001/924/EZ, 2006/75/EZ, 2006/76/EZ, 2006/849/EZ i 2006/850/EZ (SL L 103, 5.4.2014., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/331/oj>).

¹⁵ Uredba (EU) 2021/840 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2021.–2027. (program „Periklo IV”) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 331/2014 (SL L 186, 27.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/840/oj>).

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj središnjoj banci o evaluaciji Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (programa „Periklo IV”) na sredini programskog razdoblja, COM(2025) 54 final.

nedostatke u brojnim državama članicama jer su resursi za organizaciju međunarodnog i multidisciplinarnog osposobljavanja o krivotvorenju eura često ograničeni. Ciljanom potporom koja se pruža u okviru programa jača se kapacitet Unije za borbu protiv krivotvorenja eura i podupire razvoj novih odnosa, mreža te transnacionalna suradnja. Stoga bi se program „Periklo” trebao nastaviti i nakon 2028.

- (5) Zaštita europske jedinstvene valute kao javnoga dobra ima jasnu transnacionalnu dimenziju i stoga zaštita eura premašuje interes i nadležnost pojedinačnih država članica. Imajući u vidu prekogranični optjecaj eura i razmjere međunarodnog organiziranog kriminala u području krivotvorenja eura, nacionalne okvire zaštite treba dopuniti inicijativom Unije kako bi se zajamčila ujednačena nacionalna i međunarodna suradnja i poduzele mjere za uklanjanje mogućih novih transnacionalnih rizika. Stoga je zbog uspostave programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja ova Uredba nužna, prikladna i odgovarajuća za postizanje ciljeva Programa. Program bi trebao učinkovito jačati suradnju među državama članicama i između Komisije i država članica, bez ograničavanja kapaciteta država članica za zaštitu eura od krivotvorenja. Djelovanje na razini Unije opravdano je s obzirom na to da jasno pomaže državama članicama u zajedničkoj zaštiti eura i potiče primjenu zajedničkih struktura Unije kako bi se poboljšala suradnja i razmjena informacija među nadležnim tijelima.
- (6) Ovom uredbom utvrđuje se indikativna financijska omotnica za program razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo V”). Za potrebe ove Uredbe tekuće cijene izračunavaju se primjenom fiksnog deflatora od 2 %.
- (7) S obzirom na brzinu promjena u gospodarskom, socijalnom i geopolitičkom okruženju, nedavno iskustvo ukazalo je na potrebu za fleksibilnijim višegodišnjim financijskim okvirom i programima potrošnje Unije. U tu bi svrhu i u skladu s ciljevima ove Uredbe pri financiranju trebalo na odgovarajući način uzeti u obzir nove potrebe politike i prioritete Unije utvrđene u relevantnim dokumentima koje je objavila Komisija, u zaključcima Vijeća i rezolucijama Europskog parlamenta, a ujedno osigurati dostatnu predvidljivost za izvršenje proračuna.
- (8) Na program „Periklo V” primjenjuje se Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷. Njome se utvrđuju pravila o donošenju i izvršenju općeg proračuna Unije, što uključuje pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nefinancijskim donacijama, nabavi, neizravnom upravljanju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.
- (9) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸, Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95¹⁹, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96²⁰ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939²¹,

¹⁷ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁸ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁰ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenog 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni proporcionalnim mjerama, što uključuje sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istragu nepravilnosti i prijevара, povrat izgubljenih, nepropisno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom) br. 883/2013 i (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, kako bi se ustanovilo je li bilo prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon zbog prijevара, korupcije i drugih kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća²². U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije u potpunosti surađuje u zaštiti financijskih interesa Unije, dodjeljuje potrebna prava i pristup Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu i osigurava da im svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

- (10) Program se provodi u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 202X/XXXX kojom se utvrđuju pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila kojima se osigurava ujednačena primjena načela nenanošenja bitne štete i rodne ravnopravnosti iz članka 33. stavka 2. točaka (d) i (f) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pravila za praćenje i izvještavanje o uspješnosti Unijinih programa i aktivnosti, pravila za uspostavu Unijina portala za financiranje, pravila za evaluaciju programa te druge horizontalne odredbe koje se primjenjuju na sve programe Unije, na primjer one o informiranju, komunikaciji i vidljivosti.
- (11) Na temelju članka 85. stavka 1. Odluke Vijeća (EU) 2021/1764²³ osobe i subjekti iz prekomorskih zemalja i područja prihvatljivi su za financiranje u skladu s Programom i mogućim režimima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.
- (12) Djelovanja prihvatljiva za financiranje čiji je cilj promicati razmjenu informacija i osoblja, tehničku i znanstvenu pomoć i specijalističko osposobljavanje znatno doprinose zaštiti jedinstvene valute Unije od krivotvorenja i s njim povezanih prijevара, a time i u postizanju visoke i jednakovrijedne razine zaštite u cijeloj Uniji i istodobno dokazuju sposobnost Unije za borbu s teškim organiziranim kriminalom. Kako bi Program bio primjeren za budućnost, potrebno je održati ravnotežu između različitih vrsta djelovanja prihvatljivih za financiranje i potrebe da i dalje bude usmjeren na postojeće i nove prijetnje, uključujući novčanice s izmijenjenim dizajnom i distribuciju krivotvorina putem interneta. Prihvatljiva djelovanja trebala bi obuhvaćati i moguće buduće događaje, kao što su potencijalne prijetnje budućem digitalnom euru te potencijalne prijetnje koje predstavlja umjetna inteligencija i mogućnosti za istrage koje nudi. Kupnja opreme za specijalizirana tijela trećih zemalja

²¹ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

²² Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²³ Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland), SL L 355, 7.10.2021., str. 6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

za borbu protiv krivotvorenja pri zaštiti eura od krivotvorenja također je ključna za pružanje odgovarajuće zaštite eura u trećim zemljama, no trebalo bi je pratiti i osposobljavanje potrebno za njezinu upotrebu. Stoga za tu vrstu djelovanja kupnja opreme ne bi trebala biti jedina komponenta djelovanja.

- (13) Kako bi se u obzir uzeli transnacionalni i multidisciplinarni aspekti borbe protiv krivotvorenja, potrebna je ravnoteža među različitim ciljnim skupinama i sudionicima u djelovanjima Programa. Stoga bi sva djelovanja trebala biti transnacionalna i multidisciplinarna, a uz tradicionalne dionike, kao što su tijela kaznenog progona i nacionalne središnje banke, bilo bi korisno i da se u djelovanja u okviru programa kao sudionici više uključe pravosuđe, carina te usluge dostave.
- (14) Ovaj Program zamjenjuje program uspostavljen Uredbom (EU) 2021/840 za razdoblje od 2021. do 2027. Uredbu (EU) 2021/840 trebalo bi stoga staviti izvan snage.
- (15) Kako bi se osigurao neometan prelazak bez prekida s programa „Periklo IV” na program „Periklo V” primjereno je trajanje programa „Periklo V” uskladiti s razdobljem primjene [upućivanje na Uredbu o VFO-u nakon 2027., Uredba (EU, Euratom) .../20xx[?]]. Stoga bi se program „Periklo V” trebao primjenjivati od 1. siječnja 2028.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak [1.]

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se Program razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja (program „Periklo V”) („Program”) i utvrđuju se ciljevi Programa, njegov proračun za razdoblje 2028. – 2034., oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak [2.]

Ciljevi Programa

- 1. Opći je cilj Programa sprečavanje i borba protiv krivotvorenja i s njim povezanih prijevara te čuvanje integriteta eura, čime se jača povjerenje građana i poduzeća u autentičnost eura i tako doprinosi osiguravanju djelotvornog funkcioniranja eura, zaštiti fiskalne i financijske stabilnosti u Uniji i poticanju međunarodne upotrebe eura za trgovinu, financijske usluge i ulaganja.
- 2. Specifični je cilj Programa zaštititi euro od krivotvorenja i s njim povezanih prijevara, uzimajući u obzir i mogući budući razvoj događaja, npr. potencijalne prijetnje budućem digitalnom euru te potencijalne prijetnje koje predstavlja umjetna inteligencija i mogućnosti za istrage koje nudi. To se provodi potporom i dopunjavanjem mjera koje poduzimaju države članice te pomaganjem nadležnim nacionalnim tijelima i tijelima Unije u njihovim nastojanjima da uspostave blisku i

redovitu suradnju i razmjenu najbolje prakse među sobom te s Komisijom, prema potrebi uključujući treće zemlje i međunarodne organizacije.

Članak [3.]

Proračun

1. Indikativna financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2028. – 2034. iznosi 7 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2034. da se pokriju potrebni troškovi i omogući upravljanje djelovanjima koja se ne završe do kraja Programa.
3. Financijska omotnica iz stavka 1. ovog članka i iznosi dodatnih sredstava iz članka 4. mogu se upotrijebiti i za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Programa, npr. aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, za institucijske sustave i platforme informacijske tehnologije, aktivnosti informiranja, vidljivosti i komunikacije, uključujući institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije, te svu drugu tehničku i administrativnu pomoć ili troškove osoblja koji nastanu za Komisiju u upravljanju Programom.

Članak [4.]

Dodatna sredstva

1. Države članice, institucije, tijela i agencije Unije, treće zemlje, međunarodne organizacije, međunarodne financijske institucije ili treće strane mogu dati dodatne financijske ili nefinancijske doprinose Programu. Dodatni financijski doprinosi čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 2. točaka (a), (d) ili (e) ili članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na njihov zahtjev staviti na raspolaganje Programu. Komisija ta sredstva izvršava izravno ili neizravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) ili (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Dodaju se iznosu iz članka 3. stavka 1. ove Uredbe. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice. Ako Komisija ne preuzme pravnu obvezu u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja za dodatne iznose koji su tako stavljeni na raspolaganje Programu, odgovarajući iznosi za koje nisu preuzete obveze mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti natrag na jedan ili više odgovarajućih izvornih programa ili njihovih sljednika.

Članak [5.]

Alternativno, kombinirano i kumulativno financiranje

1. Program se provodi u sinergiji s drugim programima Unije. Djelovanje za koje je primljen doprinos Unije iz drugog programa može primiti i doprinos iz ovog Programa. Pravila relevantnog programa Unije primjenjuju se na odgovarajući doprinos ili se na sve doprinose može primijeniti jedinstveni skup pravila i može se preuzeti samo jedna pravna obveza. Ako se Unijin doprinos temelji na prihvatljivim troškovima, kumulativna potpora iz proračuna Unije ne smije premašiti ukupne

prihvatljive troškove djelovanja i može se izračunati na proporcionalnoj osnovi, u skladu s dokumentima o uvjetima za potporu.

2. Postupci dodjele u okviru Programa mogu se provoditi zajednički u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s državama članicama, institucijama, tijelima i agencijama Unije, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama, međunarodnim financijskim institucijama ili trećim stranama („partneri u zajedničkom postupku dodjele”) pod uvjetom da je osigurana zaštita financijskih interesa Unije. Na te se postupke primjenjuje jedinstven skup pravila i oni dovode do preuzimanja jedne pravne obveze. U tu svrhu, partneri u zajedničkom postupku dodjele mogu Programu staviti sredstva na raspolaganje u skladu s člankom [5.] ove Uredbe, ili se provedba postupka dodjele može povjeriti partnerima, ako je to primjenjivo u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. U zajedničkim postupcima dodjele predstavnici partnera u zajedničkom postupku dodjele mogu biti i članovi odbora za evaluaciju iz članka 153. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Članak [6.]

Treće zemlje pridružene Programu

1. Program može biti otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja koje će se u potpunosti ili djelomično pridružiti, u skladu s ciljevima iz članka 2. i s relevantnim međunarodnim sporazumima ili odlukama donesenim u okviru tih sporazuma koje se primjenjuju na:
 - (a) članice Europskog udruženja slobodne trgovine koje su i članice Europskog gospodarskog prostora, kao i europske mikrodržave;
 - (b) države pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidate;
 - (c) zemlje obuhvaćene Europskom politikom susjedstva;
 - (d) ostale treće zemlje.
2. Sporazumima o pridruživanju sudjelovanju u Programu:
 - (a) osigurava se pravedna ravnoteža u smislu doprinosa i koristi treće zemlje koja sudjeluje u Programu;
 - (b) utvrđuju se uvjeti sudjelovanja u Programu, uključujući izračun financijskih doprinosa, koji se sastoje od operativnog doprinosa i naknade za sudjelovanje, za Program i njegove administrativne troškove;
 - (c) trećoj zemlji ne dodjeljuje se ovlast za donošenje odluka u Programu;
 - (d) jamče se prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i zaštiti svoje financijske interese;
 - (e) ako je relevantno, osigurava se zaštita sigurnosti i javnog poretka Unije.

Za potrebe prvog podstavka točke (d), treća zemlja daje potrebna prava i pristup u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 i Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013

i jamstvo da su odluke o izvršenju kojima se uvodi novčana obveza na temelju članka 299. UFEU-a, kao i presude i rješenja Suda Europske unije, izravno izvršive.

Članak [7.]

Izvršenje i oblici financiranja sredstvima Unije

1. Program se provodi u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s tijelima iz članka 62. stavka 1. točke (c) te uredbe.
2. Financiranje sredstvima Unije može biti u svakom obliku u skladu s Uredbom (EU) 2024/2509, osobito u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, nabave i nefinancijskih donacija.
3. Ako se financiranje sredstvima Unije osigurava u obliku bespovratnih sredstava, pruža se kao financiranje koje nije povezano s troškovima ili, prema potrebi, pojednostavnjenim mogućnostima financiranja troškova, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509. Financiranje se može osigurati u obliku nadoknade stvarnih prihvatljivih troškova samo ako se ciljevi djelovanja ne mogu ostvariti na drugi način.

Članak [8.]

Prihvatljivost

1. Kriteriji prihvatljivosti utvrđuju se za potporu ostvarenju ciljeva iz članka 2. ove Uredbe, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, i primjenjuju se na sve postupke dodjele u okviru Programa.
2. U postupcima dodjele u okviru izravnog i neizravnog upravljanja, jedan ili više sljedećih pravnih subjekata mogu biti prihvatljivi za financiranje sredstvima Unije, ako su ti subjekti imenovani nadležnim nacionalnim tijelima kako su definirana u članku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1338/2001:
 - (a) subjekti s poslovnim nastanom u državi članici;
 - (b) subjekti s poslovnim nastanom u pridruženoj trećoj zemlji;
 - (c) međunarodne organizacije;
 - (d) drugi subjekti sa sjedištem u nepridruženim trećim zemljama, ako je financiranje takvih subjekata ključno za provedbu djelovanja i doprinosi ciljevima iz članka 3.
3. Uz članak 168. stavke 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pridružene treće zemlje iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe mogu, ako je relevantno, sudjelovati u svim mehanizmima nabave iz članka 168. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i od njih ostvariti koristi. Pravila za države članice primjenjuju se *mutatis mutandis* na pridružene treće zemlje.
4. Postupci dodjele koji utječu na sigurnost ili javni poredak, osobito kad se to odnosi na stratešku imovinu i interese Unije ili njezinih država članica, ograničavaju se u skladu s člankom 136. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

5. Djelovanja koja mogu biti prihvatljiva za potporu u okviru Programa uključuju:
- (a) razmjene i širenje informacija o temama navedenim u Prilogu, posebno organiziranjem radionica, sastanaka i seminara, uključujući osposobljavanje, ciljanim raspoređivanjem zaposlenika i razmjenom osoblja iz nadležnih nacionalnih tijela i drugim sličnim djelovanjima;
 - (b) potrebnu tehničku, znanstvenu i operativnu pomoć, kako je navedena u Prilogu;
 - (c) kupnju opreme koju će upotrebljavati specijalizirana tijela trećih zemalja za borbu protiv krivotvorenja radi zaštite eura od krivotvorenja.

Djelovanja iz prvog podstavka točke (c) provode se isključivo s pomoću bespovratnih sredstava i kupnja opreme ne smije biti jedina komponenta sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

6. Sva djelovanja koja se financiraju iz Programa uključuju sudjelovanje voditelja i/ili sudionika osposobljavanja iz najmanje dvije države članice i/ili treće zemlje te iz najmanje dvije stručne skupine navedene u Prilogu.
7. Stručne skupine iz stavka 6. mogu obuhvaćati stručnjake i sudionike iz trećih zemalja.
8. Subjekti koji su prihvatljivi za financiranje u okviru Programa su nadležna nacionalna tijela, kako su definirana u članku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1338/2001. U slučajevima kada je Program otvoren za sudjelovanje trećih zemalja na temelju potpunog ili djelomičnog pridruživanja u skladu s člankom 7. ove Uredbe, ona tijela koje su te treće zemlje imenovala kao nadležna nacionalna tijela kako su definirana u članku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1338/2001 smatraju se prihvatljivima za financiranje.
9. U postupcima dodjele za bespovratna sredstva, djelovanja ili njihovi dijelovi koji se već u potpunosti financiraju iz drugih javnih ili privatnih izvora, osim doprinosima Unije u kontekstu sinergijskih djelovanja iz članka 5., nisu prihvatljiva za financiranje.
10. U programu rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 mogu se detaljnije utvrditi kriteriji prihvatljivosti iz ove Uredbe ili skup dodatnih kriterija prihvatljivosti za specifična djelovanja.

Članak [9.]

Program rada

Program se provodi u skladu s programima rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Članak [10.]

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) 2021/840 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2028.

Članak [11.]

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja do njihova završetka, na temelju Uredbe (EU) 2021/840 koja se nastavlja primjenjivati na ta djelovanja do njihova završetka.
2. Financijska omotnica za Program može pokriti i troškove tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni za osiguranje prelaska između Programa i mjera donesenih u skladu s Uredbom (EU) 2021/840.

Članak [12.]

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica

IZVJEŠTAJ O FINACIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE ³	
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3.
1.2.	Predmetna područja politike	3.
1.3.	Ciljevi.....	3.
1.3.1.	Opći ciljevi	3.
1.3.2.	Specifični ciljevi.....	3.
1.3.3.	Očekivani rezultati i učinak	3.
1.3.4.	Pokazatelji uspješnosti	3.
1.4.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	4.
1.5.	Obrazloženje prijedloga/inicijative	4.
1.5.1.	Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative.....	4.
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	4.
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	4.
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	5.
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	5.
1.6.	Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka	6.
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna	6.
2.	MJERE UPRAVLJANJA	8.
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja	8.
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole.....	8.
2.2.1.	Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole.....	8.
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje	8.
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju).....	8.
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	9.
3.	PROCIJENJENI FINACIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	10.

3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	10.
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	12.
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	12.
3.2.1.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	12.
3.2.1.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	17.
3.2.2.	Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje	22.
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	24.
3.2.3.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna	24.
3.2.3.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	24.
3.2.3.3.	Ukupna odobrena sredstva	24.
3.2.4.	Procijenjene potrebe za ljudskim resursima	25.
3.2.4.1.	Financirano iz izglasanog proračuna	25.
3.2.4.2.	Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda	26.
3.2.4.3.	Ukupne potrebe za ljudskim resursima	26.
3.2.5.	Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom	28.
3.2.6.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	28.
3.2.7.	Doprinos trećih strana	28.
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	29.
4.	DIGITALNI ASPEKTI	29.
4.1.	Zahtjevi relevantni za digitalizaciju	30.
4.2.	Podaci	30.
4.3.	Digitalna rješenja	31.
4.4.	Procjena interoperabilnosti	31.
4.5.	Mjere za potporu digitalnoj provedbi	32.

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa „Periklo V” za razdoblje 2028. – 2034.

1.2. Predmetna područja politike

Zaštita eura od krivotvorenja.

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Opći je cilj Programa sprečavanje i borba protiv krivotvorenja i s njim povezanih prijevara te čuvanje integriteta eura, čime se jača povjerenje građana i poduzeća u autentičnost eura i tako doprinosi osiguravanju djelotvornog funkcioniranja eura, zaštiti fiskalne i financijske stabilnosti u Uniji i poticanju međunarodne upotrebe eura za trgovinu, financijske usluge i ulaganja.

1.3.2. Specifični ciljevi

Program ima sljedeći specifični cilj: zaštititi euro od krivotvorenja i s njim povezanih prijevara, uzimajući u obzir i mogući budući razvoj događaja, npr. potencijalne prijetnje budućem digitalnom euru te potencijalne prijetnje koje predstavlja umjetna inteligencija i mogućnosti za istrage koje nudi. To se provodi potporom i dopunjavanjem mjera koje poduzimaju države članice te pomaganjem nadležnim nacionalnim tijelima i tijelima Unije u njihovim nastojanjima da uspostave blisku i redovitu suradnju i razmjenu najbolje prakse među sobom te s Komisijom, prema potrebi uključujući treće zemlje i međunarodne organizacije.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Program „Periklo” pomoći će korisnicima – nadležnim tijelima država članica – u njihovu radu na zaštiti eura od krivotvorenja i s njim povezanih prijevara putem osposobljavanja, razmjene najbolje prakse i informiranja javnosti. Ciljne skupine programa bit će svi zaposleni u javnom i privatnom sektoru, povezani sa zaštitom eura.

1.3.4. Pokazatelji uspješnosti

Ova će se inicijativa pratiti na temelju okvira uspješnosti za proračun za razdoblje nakon 2027., koji se analizira u zasebnom prijedlogu. U okviru uspješnosti predviđa se izvješće o provedbi tijekom faze provedbe programa, kao i retrospektivna evaluacija koju treba provesti u skladu s člankom 34. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Evaluacija se provodi u skladu sa Smjernicama Komisije za bolju regulativu i temeljit će se na pokazateljima relevantnima za ciljeve Programa.

Pokazatelji ostvarenja i rezultata za potrebe praćenja napretka i postignuća ovog Programa odgovarat će zajedničkim pokazateljima iz Uredbe xxx [horizontalna Uredba o okviru uspješnosti].

1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ novo djelovanje

- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja²⁴
- ✱ produljenje postojećeg djelovanja
- ☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative

1.5.1. *Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative*

Euro, jedinstvena valuta Unije, od ključne je važnosti za Europu i njegov integritet treba štititi u svim njegovim aspektima. Prijetnja krivotvorenja i dalje je velika. Iako je prosječan broj krivotvorenih euro novčanica otkrivenih na godišnjoj razini i dalje pod kontrolom, potreban je stalan oprez, o čemu svjedoči sve veća dostupnost visokokvalitetnih krivotvorenih eura i sigurnosnih obilježja na internetu/darknetu, pojava novčanica s izmijenjenim dizajnom i postojanje žarišta krivotvorenja u EU-u i izvan njega. Osim toga, gotov novac u eurima i dalje se u velikoj mjeri upotrebljava u EU-u uz elektronička sredstva plaćanja i stoga je potrebna stalna zaštita od krivotvorenja te jedinstvene valute. Krivotvorenjem eura nanosi se šteta građanima i poduzećima, kojima se krivotvoreni novac ne nadoknađuje, čak ni kad je primljen u dobroj vjeri. Općenito, to utječe na njegov status zakonskog sredstva plaćanja i povjerenje građana i poduzeća u autentične novčanice i kovanice eura.

Kako je za zaštitu eura od krivotvorenja potrebna stalna pozornost, inicijativa će se stalno provoditi namjenskim bespovratnim sredstvima i naručenim djelovanjima.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Zaštita europske jedinstvene valute kao javnoga dobra ima jasnu transnacionalnu dimenziju i stoga zaštita eura premašuje interes i nadležnost pojedinačnih država članica EU-a. Imajući u vidu prekogranični optjecaj eura i razmjere međunarodnog organiziranog kriminala u području krivotvorenja eura (proizvodnja i distribucija), nacionalne okvire zaštite treba dopuniti inicijativom EU-a kako bi se zajamčila ujednačena nacionalna i međunarodna suradnja i poduzele mjere za uklanjanje mogućih novih transnacionalnih rizika.

. Ciljanom potporom koja se pruža u okviru programa jača se kapacitet Unije za borbu protiv krivotvorenja eura. Nepostojanje Programa utjecalo bi na tekuće inicijative i ometalo razvoj novih odnosa i mreža te transnacionalnu suradnju.

Očekivana dodana vrijednost EU-a

Program pruža znatnu dodanu vrijednost EU-a uspostavom i jačanjem odnosa i suradnje među državama članicama, s trećim zemljama, institucijama Unije i međunarodnim organizacijama, koji nadilaze mogućnosti pojedinačnih nacionalnih tijela, kao što je uspostava koordiniranog odnosa s kineskim tijelima radi suzbijanja prijetnji kao što je distribucija krivotvorenih euro holograma i poticanje zajedničke strategije EU-a za suzbijanje prijetnji koje predstavljaju novčanice s izmijenjenim dizajnom.

²⁴

U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

Ciljanom potporom koja se pruža u okviru programa jača se kapacitet Unije za borbu protiv krivotvorenja eura. Nepostojanje Programa utjecalo bi na tekuće inicijative i ometalo razvoj novih odnosa i mreža te transnacionalnu suradnju.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Evaluacija programa „Periklo IV” na sredini programskog razdoblja provedena je 2024. u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) br. 2021/840. U evaluaciji je zaključeno da program „Periklo IV” postiže svoj cilj, odnosno doprinosi sprečavanju i borbi protiv krivotvorenja eura, čime se čuva integritet euronovčanica i eurokovanica.

Program je općenito djelotvoran u poboljšanju razmjene informacija, tehničkih vještina, institucionalnih okvira i operativnih kapaciteta za borbu protiv krivotvorenja eura, kako u državama članicama EU-a tako i u trećim zemljama. Olakšao je umrežavanje i suradnju u istragama, što je dovelo do znatnih postignuća, kao što su istrage koje su rezultirale zapljenama krivotvorenih eura i razbijenim zločinačkim organizacijama.

Prema evaluaciji na sredini programskog razdoblja, program „Periklo IV” otklanja kritične nedostatke u brojnim državama članicama jer su resursi za organizaciju međunarodnih i multidisciplinarnih osposobljavanja o krivotvorenju eura često ograničeni. Tehničko osposobljavanje, seminari, razmjene osoblja i studije provedeni u okviru Programa doprinijeli su mjerama koje su poduzele države članice, posebno u slučajevima ograničenih nacionalnih sredstava. Stoga je program „Periklo IV” dosad učinkovito koristio resurse za postizanje svojih ostvarenja, rezultata i učinaka. Iako su u usporedbi sa sličnim programima troškovi upravljanja relativno visoki, to je uglavnom posljedica ograničenog ukupnog proračuna Programa. Osim toga, ukupni udio tih troškova smanjuje se zahvaljujući digitalizaciji, što upućuje na cjelokupno povećanje učinkovitosti. Službe Komisije vrlo su uključene u koordinaciju i provedbu djelovanja, primjerice tako što predsjedaju sastancima Stručne skupine u području krivotvorenja eura (ECEG), čime se osigurava prihvaćenost i djelotvorno praćenje programa u državama članicama. Generacija programa „Periklo IV” prolazi postupak evaluacije na sredini razdoblja i *ex post* evaluacije, iako je, s obzirom na to da je riječ o malom programu s visokim stupnjem kontinuiteta tijekom više programskih razdoblja, pitanje proporcionalnosti dvaju zahtjeva za evaluaciju po ciklusu financiranja u odnosu na ukupni proračun dovelo do prijedloga da se za sljedeću generaciju programa jedna ili dvije evaluacije zamijene izvješćem o provedbi.

Osim toga, utvrđeno je da je Program **komplementaran i usklađen** u odnosu na inicijative drugih institucija Unije kao što su ESB i Europol. Inicijative država članica ograničenog su opsega, a Program ih nadopunjuje jer omogućuje multinacionalna i multidisciplinarna djelovanja kojima se pruža stručno znanje i potiče uspostavljanje odnosa među državama članicama i s trećim zemljama.

Program „Periklo IV” i dalje je vrlo relevantan i prilagodio se novim prijetnjama. Treba stalno biti na oprezu kako bi se suzbile nove prijetnje krivotvorenja i osiguralo da broj otkrivenih krivotvorenih eura ostane pod kontrolom i na niskim razinama:

rizik koji predstavlja krivotvoreni novac postojat će sve dok se koristi gotovina. Aktualne prijetnje koje će se u okviru budućeg programa morati rješavati uključuju distribuciju krivotvorina i visokokvalitetnih komponenti na internetu/darknetu te suzbijanje novčanica koje se koriste pri snimanju filmova (*movie money*) i lažnih novčanica (*prop copy*). Uključuju i potencijalne prijetnje povezane s budućim digitalnim eurom i utjecajem umjetne inteligencije na izradu i identifikaciju krivotvorenih valuta. Na kraju, evaluacija je pokazala da se Programom nastoji osigurati dugoročna **održivost** rezultata i budući napredak u ostvarivanju njegovih ciljeva prijenosom znanja u okviru daljnjih mjera i kontinuiranom potporom iz Programa. Dionici upozoravaju na nove prijetnje i određeni stupanj fluktuacije osoblja u nadležnim nacionalnim tijelima te naglašavaju potrebu za ponavljanjem osposobljavanja svake dvije do tri godine, što potvrđuje važnost nastavka programa sa sličnim područjem primjene.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Inicijativa je dio prijedloga višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034.

Program pruža znatnu **dodanu vrijednost EU-a** uspostavom i poboljšanjem odnosa i suradnje među državama članicama, s trećim zemljama, institucijama Unije i međunarodnim organizacijama, koji nadilaze mogućnosti pojedinačnih nacionalnih tijela.

Moguće sinergije mogle bi se pronaći s Programom jedinstvenog tržišta koji će objединiti mjere koje se financiraju iz proračuna EU-a kako bi se prevladale prekogranične prepreke te potaknula suradnja među nacionalnim upravama, kojima će doprinijeti i „Periklo”, kao i djelotvornom funkcioniranju jedinstvenog tržišta jamčenjem sigurnosti jedinstvene valute. Sinergije s Europskim fondom za konkurentnost mogu se pronaći i u tome što će se programom „Periklo V” nastojati doprinijeti strateškoj autonomiji i zaštiti kritične infrastrukture osiguravanjem sigurne upotrebe eura kao jedinstvene valute i načina plaćanja.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Nije primjenjivo.

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

☒ **ograničeno trajanje**

- ☒ na snazi od 1.1.2028. do 31.12.2034.
- ☒ financijski učinak od 2028. do 2034. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od 2028. do 2037. za odobrena sredstva za plaćanje.

☐ **neograničeno trajanje**

- početna provedba od GGGG. do GGGG.
- redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

☒ **Izravno upravljanje** Komisije

- ☒ preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ preko izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one imenovale
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu
- ☐ tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Napomene

Nije primjenjivo

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Pravila o praćenju i izvješćivanju za ovaj program bit će u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi xxx [horizontalna Uredba o okviru uspješnosti].

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Način izvršenja proračuna:

Program provodi Komisija izravnim upravljanjem. Tako se osigurava da je Komisija odgovorna za izravno upravljanje Programom i oblikovanje i provedbu politike i zakonodavstva EU-a za zaštitu eura, što obuhvaća sprečavanje, izvršenje i suradnju, i tako se jamči optimalna razina sinergije. To osigurava učinkovito ostvarenje ciljeva Programa jer se zakonodavstvo i politika povezuju s provedbom Programa. Komisija svojim sudjelovanjem u gotovo svim djelovanjima podržava pripremu i predstavljanje zakonodavne dimenzije i dimenzije politike EU-a.

Mehanizam provedbe financiranja:

Financijska potpora u okviru Programa za prihvatljiva djelovanja može biti u obliku:

- (a) bespovratnih sredstava („djelovanja koja provode nadležna nacionalna tijela”), ili
- (b) javne nabave („izravna djelovanja”).

Komisija koristi nabavu („izravna djelovanja”) da bi dopunila djelovanja koja se financiraju bespovratnim sredstvima i tako odgovorila na najveći broj novih prijetnji i prioriteta.

Program rada uključit će sve obvezne elemente u skladu s člankom 110. Financijske uredbe, uključujući dodjelu proračunskih sredstava.

Načini plaćanja:

Komisija izvršava sljedeća plaćanja korisniku:

- jedno plaćanje pretfinanciranja,
- jedno plaćanje preostalog iznosa, na temelju zahtjeva za plaćanje preostalog iznosa.

Cilj je pretfinanciranja korisniku osigurati likvidna sredstva. Pretfinanciranje ostaje u vlasništvu Unije do trenutka poravnania s plaćanjem preostalog iznosa. Plaćanjem preostalog iznosa nadoknađuje se ili pokriva preostali dio prihvatljivih troškova koji su korisniku nastali tijekom provedbe djelovanja.

Strategija kontrole:

Postupci kontrole za oba dijela programa (bespovratna sredstva i nabava) u skladu su s Financijskom uredbom.

Ex-ante provjere (obveze i plaćanja)

Komisije je odabrala djelomično decentralizirani model, u kojem pokretanje i provjeru financijskih postupaka provodi središnji financijski odjel, a za pokretanje i provjeru operativnih postupaka i izdavanje konačnog odobrenja nadležni su operativni odjeli. Svu dokumentaciju provjeravat će barem četiri službenika (službenik za financijsko pokretanje i službenik za financijsku provjeru u odjelu za proračun te službenik za operativno pokretanje i službenik za operativnu provjeru u odjelu za rashode) prije nego što je prihvati dužnosnik za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja ovlasti.

Za svu dokumentaciju nabave u okviru programa „Periklo” na dan provedbe djelovanja prisutan je službenik Komisije kako bi nadzirao pravilnu upotrebu sredstava (npr. konferencije i osposobljavanja).

Bespovratna sredstva

– Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su potpisali korisnici, određuju se uvjeti koji se primjenjuju na financiranje i djelovanja na temelju bespovratnih sredstava, uključujući i poglavlje o metodama kontrole.

– U većini programa bespovratnih sredstava u okviru programa „Periklo” na dan provedbe djelovanja prisutan je predstavnik Komisije kako bi pridonio događanju (npr. govornici, voditelji osposobljavanja) i uvjerio se u pravilnu provedbu djelovanja (npr. konferencije i osposobljavanja).

Nabava

– Izrađuju se detaljne upute za ponuditelje koje čine temelj posebnog ugovora. Mjere protiv prijevara predviđene su svim ugovorima koji su zaključeni između Komisije i vanjskih ugovornih stranaka.

– Komisija provodi kontrolu svih konačnih rezultata i nadgleda sve operacije i usluge za koje je zadužen izvođač okvirnog ugovora.

– Uspostavljenim sustavima kontrole Komisiji se daje dovoljno jamstvo u pogledu kvalitete i pravilnosti rashoda i smanjuje rizik od neusklađenosti. Navedene kontrole smanjuju moguće rizike gotovo na nulu i odnose se na 100 % korisnika. Smatra se da je strategija kontrole programa učinkovita za ograničavanje rizika neusklađenosti i razmjerna riziku s obzirom na mali proračun.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje*

Za sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava razina rizika smatra se niskom s obzirom na to da su u 90 % slučajeva korisnici javne uprave ili službe za provedbu zakona u državama članicama. Za sporazume koji se dodjeljuju na temelju postupka nabave rizici su smanjeni s obzirom na to da je važan dio rashoda zakonski i financijski pokriven okvirnim ugovorom zaključenim na jednu godinu s mogućnošću produženja tri puta.

U skladu sa zahtjevima Komisije svake godine izradit će se procjena rizika.

Važan rizik uočen u dokumentaciji o bespovratnim sredstvima jest taj da korisnici široko tumače uvjete za bespovratna sredstva koji se odnose na prihvatljivost

troškova koji nastaju u provedbi aktivnosti. Radi smanjenja tog rizika na portalu za financiranje i natječaje objavljena su najčešća pitanja za podnositelje zahtjeva.

Pouzdanost financijskog izvješćivanja: Kako bi se osigurao istinit i vjeran prikaz stanja, sva plaćanja podliježu provjeri iznosa. Provede se i horizontalna računovodstvena provjera i izvještavanje.

Zaštita imovine i informacija: Plaćanja pretfinanciranja koja se još trebaju poravnati iskazuju se kao imovina u bilanci. Zaštita se postiže na dva glavna načina: financijska sposobnost potencijalnog korisnika je osigurana jer su svi podnositelji zahtjeva odabrani iz zatvorene skupine javnih tijela, a operativna jedinica tijekom cijele godine prati jesu li rezultati zaprimljeni na vrijeme.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Ukupna troškovna učinkovitost kontrola troškova u okviru programa „Periklo” izmjerit će se na temelju udjela ukupnih troškova kontrole u plaćanjima. Treba uzeti u obzir da će unatoč natprosječnom omjeru kontrole troškova provedba biti dovoljno učinkovita i isplativa. Visoki omjer troškova kontrole može se objasniti sljedećim:

Nadležni odjel je i aktivna poslovna jedinica, čije aktivnosti su usko povezane s djelovanjima u okviru programa „Periklo” koja provode države članice i nadležna nacionalna tijela. To se postiže raspravama u stručnim skupinama država članica i njihovom koordinacijom te sudjelovanjem u svim događanjima/radionicama/osposobljavanjima koji se organiziraju za korisnike. Zahvaljujući preliminarim raspravama osigurana je visoka kvaliteta rezultata koji će se upotrebljavati u radu odjela. Sudjelovanje osoblja Komisije u svim događanjima uglavnom se odnosi na njezine aktivnosti, koje obavlja kao poslovna jedinica (predsjedanje, držanje prezentacija, vođenje radionica, suradnja u izradi zaključaka i upotreba rezultata koja slijedi) i istodobno omogućuje nadzor i evaluaciju na terenu kvalitete svih provedenih djelovanja (najviše 15 % vremena provedeno na terenu). U istom kontekstu Komisija je u svojim prostorima često domaćin razmjene osoblja u okviru programa „Periklo”. Ti zadaci, koji su većinom povezani s politikama, predstavljaju veliki udio vremena odjela.

Program „Periklo” ima relativno mali proračun i njegovo izvršenje i kontrola nisu proporcionalni relativno niskim iznosima bespovratnih sredstava. Slično tome zbog malog proračuna program ne može imati koristi od ekonomije razmjera.

Program se provodi putem jednog poziva na podnošenje prijedloga, za koji postoje dva roka. Zato se svake godine provode dva postupka dodjele. Cilj sustava upravljanja i kontrole je zadržati očekivanu razinu rizika od pogreške (pri plaćanju i pri završetku) ispod praga značajnosti od 2 % na godišnjoj osnovi.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Vidjeti uvodnu izjavu 9. Prijedloga. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939, financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni proporcionalnim mjerama, što uključuje sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i ispitivanje nepravilnosti i prijevара, povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom) br. 883/2013 i (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, kako bi se ustanovilo je li bilo prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon zbog prijevара i drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije u potpunosti surađuje u zaštiti financijskih interesa Unije, dodjeljuje potrebna prava i pristup Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu i osigurava da im svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

Komisija i dalje ima čvrstu strategiju za borbu protiv prijevара (CAFS). GU ECFIN to dopunjuje strategijom za borbu protiv prijevара i reviziju koja obuhvaća aktivnosti u njegovoj nadležnosti, kao i *ex post* kontrolama programa GU-a ECFIN.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije: Nije primjenjivo
- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
2.	05 01 03 Rashodi za potporu programu „Periklo” (zaštita eura)	Nedif.	NE	NE	NE	NE
2.	05 04 01 Periklo	Dif.	NE	NE	NE	NE

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

U milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		Broj	2.							
Glavna uprava: ECFIN			Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
Odobrena sredstva za poslovanje										
Proračunska linija 05 04 01 „Periklo”	Obveze	(1a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Plaćanja	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe										
Proračunska linija 05 01 03 Rashodi za potporu programu „Periklo” (zaštita eura)		(3.)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
UKUPNA odobrena sredstva za GU ECFIN	Obveze	=1a+3	1	1	1	1	1	1	1	7
	Plaćanja	=2a+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
			Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. –

UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	2034. p.m.
	Plaćanja	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <2> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	1	1	1	1	1	1	1	7
	Plaćanja	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		4.		„Administrativni rashodi”						
GU ECFIN		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.	
• Ljudski resursi		0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	2,632	
• Ostali administrativni rashodi		0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,105	
UKUPNO GU ECFIN	Odobrena sredstva	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737	

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737
---	-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

U milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 4.	Obveze	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.2. *Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)*

Pokazatelji ostvarenja i rezultata za potrebe praćenja napretka i postignuća ovog Programa odgovarat će zajedničkim pokazateljima iz Uredbe xxx [Uredba o okviru uspješnosti].

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO 2028. – 2034.
NASLOV 4.								
Ljudski resursi	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	2,632
Ostali administrativni rashodi	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,105
Međuzbroj za NASLOV 4.	0,391	0 391	0 391	0 391	0 391	0 391	0 391	2,737
Izvan NASLOVA 4.								
Ljudski resursi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostali administrativni rashodi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Međuzbroj izvan NASLOVA 4.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
UKUPNO	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Opis zadaća:

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	2	2	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)	0	0	0	0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)							
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)	0	0	0	0	0	0	0

20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)		0	0	0	0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu	– u sjedištu	0	0	0	0	0	0	0
	– u delegacijama EU-a	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 4.		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 4.		0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO		2	2	2	2	2	2	2

Osoblje potrebno za provedbu prijedloga (EPRV):

	Sadašnje osoblje službi Komisije	Dodatno osoblje*		
		Financira se u okviru naslova 4. ili istraživanja	Financira se iz linije BA	Financira se iz naknada
Radna mjesta prema planu radnih mjesta	2		Nije primjenjivo.	
Vanjsko osoblje (UO, UNS, UsO)				

*U nastavku ukratko objasnite zašto se zadaci uključeni u prijedlog ne mogu u potpunosti pokriti postojećim ljudskim resursima i internim preraspodjelama u okviru glavne uprave koja već provodi djelovanje ili unutar službi Komisije.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Planiranje, upravljanje, daljnje postupanje i praćenje provedbe programa
Vanjsko osoblje	

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

Obvezno: u sljedećoj tablici treba navesti najbolju procjenu ulaganja povezanih s digitalnom tehnologijom koja proizlaze iz prijedloga/inicijative.

Iznimno, ako je to potrebno za provedbu prijedloga/inicijative, odobrena sredstva iz naslova 4. treba navesti u za to predviđenoj liniji.

Odobrena sredstva iz naslova 1. – 3. trebaju se navesti kao „Rashodi za IT za operativne programe u okviru određene politike”. Ti se rashodi odnose na odobrena sredstva za poslovanje koja će se iskoristiti za ponovnu uporabu / kupnju / razvoj IT platformi / alata izravno povezanih s provedbom inicijative i s povezanim ulaganjima (licencije, studije, pohrana podataka itd.). Informacije u tablici trebaju biti u skladu s podacima navedenima u odjeljku 4. „Digitalni aspekti”.

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	UKUPNO VFO 2028. – 2034.
NASLOV 4.								
Rashodi za IT (institucijski)	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115
Međuzbroj za NASLOV 4.	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115
Izvan NASLOVA 4.								
Rashodi za IT za operativne programe u okviru određene politike	0	0	0	0	0	0	0	0
Međuzbroj izvan NASLOVA 4.	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog je usklađen s prijedlogom za VFO za razdoblje 2028. – 2034.

3.2.7. Doprinos trećih strana

Prijedlog/inicijativa:

- ☒ ne predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju
- ☐ predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno
Tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode

- ☐ navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ²⁵						
		Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.
Članak								

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Smatra se da ovaj Prijedlog nije relevantan za digitalizaciju. Njime se ne uvodi, ne izmjenjuje ili utječe na upotrebu digitalnih rješenja, podatkovne aspekte ili pružanje digitalnih javnih usluga. Područje primjene Prijedloga ograničeno je na zaštitu eura od krivotvorenja i stoga nije obuhvaćeno primjenom načela „digitalno kao standard”.

Postupkom prijave za korisnike programa upravlja se putem sustava e-bespovratna sredstva, koji je već postojeći digitalni alat koji većina programa bespovratnih sredstava upotrebljava za olakšavanje postupka prijave.

4.2. Podaci

Nije primjenjivo

4.3. Digitalna rješenja

Nije primjenjivo

4.4. Procjena interoperabilnosti

Nije primjenjivo

²⁵

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove prikupljanja.

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Nije primjenjivo